

פרשת חיי שרה תשפ"ה

מלשכת הרב

פרשת חיי שרה: תודעה נסית, אין סומכין על הנס ומה שביניהם

לגרסת הדפסה:

<https://drive.google.com/file/d/1IOPN71UuwRzPTejKQ4bdMXAPTzQNhhbj/view?usp=sharing>

פרשת השבוע מספרת על מיתתה של שרה ועל אברהם שבא לספוד לשרה ולבכותה. על פי פשוטו של מקרא ניתן להניח ששרה מתה בשיבה טובה בגיל מאה עשרים ושבע שנים, ואברהם בא לספוד לרעייתו האהובה שחצתה איתו גבולות וחלקה איתו חלום וחזון משותף.

חז"ל שואלים מהיכן בא, אולם הרש"ר הירש מסביר שבמקרא הפועל 'לבא' מתפרש תמיד על הגעה ממקום חיצוני אל פנימי או ממקום ציבורי לפרטי, והמשמעות בהקשר שלנו היא שאברהם התכנס בחדרי חדריו כדי לספוד לאשתו האהובה.

אולם התמונה בחז"ל פסטורלית פחות וטראגית יותר. מהיכן בא? מהפרשה הקודמת, מבאר שבע, לשם הגיע אברהם וכפי שנראה גם יצחק. מסתבר ששרה מוזרה מסיפור העקידה. על פי מדרש אחד משמעה שרה על העקידה והניחה שיצחק מת פרוחה נשמתה מרוב צער.

אולם על פי מדרש אחר, שרה פוגשת את יצחק ולכאורה סוף טוב והכל טוב: שבין שחזר יצחק אצל אמו ואמרה לו אן הויתה ברי (=היכן היית בני, ואמ'לה נטלני אבא והעלני הרים והורידני גבעות) "ויקרא רבה" (מרגליות) (פרשת אחרי מות פרשה כ).

על פי המדרש שואלת שרה את יצחק היכן היית? והוא משיב לה שהוא היה עם אבא. לכאורה נשמע בטוח, השהות עם אבא מהווה סביבה בטוחה. גם ההמשך נשמע מבטיח: עליתי הרים וירדתי גבעות, ושוב, לכאורה זמן איכות עם אבא.

אולם בהמשך ניתן ביטוי לצערה של רבקה": **ואמרה ווי על ברה דרותה (=ווי על בן השיכורה (אילולי מלאך מן השמים כבר היית שחוט, אמ' לה אין, באותה שעה צווחה ששה קולות ווי כנגד שש תקיעות. אמרו לא הספיקה לגמור את הדבר עד שמיתה, הה"ד ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה) "שם)**

וי לבן השיכורה "הוא ביטוי מתיישר, ובמובן זה הוא ביטוי קשה מאוד. כלומר איזה מסכן אתה, אולם איזו חסרת " אחריות אני, וכיצד נתתי לזה להתרחש.

אולם, על רקע ההערכה הרבה לזה זוכה אברהם אבינו העוקד, כמי שעמד בניסיון ולימד את כולנו אמונה מהי, בולטת עמדתה של שרה כפי שהיא מתוארת במדרש הזה, ויש להבין מהי אם כן תפיסתה של שרה ביחס? לעקידה לעומת זו של אברהם

. נראה לומר כי אברהם ושרה שונים לגבי תפיסתם את מהות הנס. בשונה משרה, אברהם חיי עם תודעת נס. מהסיבה הזאת, אברהם מקבל את הבשורה הניסית על לידתו של יצחק בגיל זקנה מופלג לעומת שרה שצוחקת

דומני שבאופן הזה יש להבין את פרשת עקידתו של יצחק. אברהם יוצא אל מסע העקידה מצויד בתחושת וודאות שלא תהיה עקידה בסופו של דבר כי ה'ודאי יעשה נס. הוא ממשיך להתפלל על כך עד לרגע האחרון ("מי שענה לאברהם אבינו בהר המוריה. ("...כשהוא אמר לנערים "ואני והנער נלך עד כה ונשתחווה ונשובה אליכם, "הוא לא שיקר. כשהוא אמר ליצחק "אלוקים יראה לו את הששה לעולה, "הוא אכן התכוון שכך יהיה

מסתבר שכך יש להבין גם התנהגותו ביחס לישמעאל כרקע להתנהגותו בפרשת העקידה. התנהגותה של שרה בפרשייה זו ושיתוף הפעולה של אברהם זכתה לביקורת מאת הרמב"ן": ותענה שרי ותברח מפניה - חטאה אמנו בענוי הזה, וגם אברהם בהניחו לעשות כן) "רמב"ן בראשית פרק טז פסוק ו)

אולם, הבנה מעמיקה של דרכו הרוחנית, זו שבאה לידי ביטוי בכל ניסיונותיו, בכוחה להסביר שגם כאן הניח אברהם שיתרחש בסופו של דבר נס. הוא מוכן לשלח את ישמעאל למדבר עם מעט מים ולחם כי הוא סומך על נס. ואכן כך קרה בסופו של דבר. מלאך מופיע מן השמים ומציל את הגר וישמעאל. בכך ניתן להבין שגם בסיפור העקידה שהתרחשה מיד לאחר מכן, הוא ציפה לנס בדמותו של מלאך, שהרי הוא כבר רגיל לכך מישמעאל והגר, שם הגיע בסופו של דבר מלאך והציל אותם.

. על רקע זה, נראה כי המדרש שציטטנו מצביע על הפערים בין אברהם לבין שרה, ובנקודה הזו נפרדה דרכם. בעיני אברהם החיים בתודעת נס הם הביטוי הגבוה ביותר לאמונתו ובטחונו בה. 'לא ניתן לצאת למסע של "לך לך" בלי אמונה בניסים ואמונה שיד ה'לא תקצר. לעומת זאת, בעיני שרה, לסמוך על הנס זה חוסר אחריות. האמונה בה 'מחייבת השתדלות, בבחינת וברכך בה 'אלקיך בכל אשר תעשה) "דברים טו, יח. (אם אין עשייה אין ברכה אלוקית. היא רואה את התפקיד שלה לגונן על יצחק והיא חשה שכשלה בזה.

. לכאורה הגישה האמונית של אברהם מוערכת יותר מבחינה דתית מאשר גישה הספקנית לכאורה של שרה. אחת מאמינה והשנייה לא. אולם, היות ומדובר בשרה אמנו, יש להניח שמדובר בשתי השקפות אמוניות ויש להבין את עומקן.

גישתו של אברהם היא שמי שלא חי לאור האמונה בנסים חסר לו ממד מהותי במבט אל החיים, כאשר אדם מביט על המציאות ללא נס, הוא מעריך אותה במוגבלותה. אדם שמאמין בנס מסוגל לראות בדמיונו כיצד מציאות מוגבלת הופכת להיות לא מוגבלת.

כשבת פרעה שולחת את אמתה למרות שברור לה שבאופן טבעי ידה לא תגיע עד למקום היעד היא מגלה בכך שלא תיתן למציאות להגביל אותה. מי שמאמין לא מפחד. לא מדרך ארוכה ולא מיד קצרה. בכל הפרשיות שתיארנו אברהם מבטא את האמונה הגדולה בצדקת הדרך, זו שלא תיתן למציאות המוגבלת לבלבל אותה או להצר את צעדיה.

מאיך גיסא, נדרשת אחריות. לא ניתן לסמוך על הנס. לא בחיי פרט ולא בחיי כלל. את האחריות הזו מבטאת שרה בכל האירועים שהזכרנו. היא תצחק שיבשרו לה על לידת בן בגילה המופלג, היא תדרוש את הרחקת ישמעאל והיא תתחלחל כאשר היא תשמע על נכונותו של אברהם להביא את בניהם המשותף למצב עוקב ונעקד על גבי המזבח.

כללו של דבר, שתי גישות קוטביות. אברהם מצד אחד ושרה מן הצד האחר. לנו יש גם אבא וגם אמא ומשניהם עלינו ללמוד.

במידה לא מעטה, את הכיוון הממצע אנו פוגשים אצל אליעזר. מיד לאחר הפרשה הזו, מגיעה פרשת שידוכו של יצחק. חז"ל תמהים מדוע מאריכה בכך התורה כ"כ ומתרצים שיפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים. במקרה של אליעזר אכן יפה שיחתו, מכיוון שיש בהתנהלות של אליעזר משם גישור בין הקטבים. בין אברהם המצפה לנס לבין שרה שמעמידה אותנו על חשיבותו של עיקרון ההשתדלות. אליעזר מצפה לנס והוא מעתיר בתפילה. אולם במקביל, הוא מלמד אותנו כיצד באופן פרקטי יש להשתדל. ביטחון והשתדלות.

אם אברהם אבינו מייצג את מידת הביטחון בהתנהלותו, ושרה את מידת ההשתדלות, בא אליעזר שספג משניהם ומלמד אותנו כיצד ניתן לאחוז בזה וגם מזה לא להניח את ידינו.

יהי רצון שנזכה לשלב בין הקטבים, בחיינו הפרטיים כמו באלו הציבוריים והלאומיים.

סוס מוכן ליום מלחמה ולה' הישועה) "משלי כא, לא")

שבת שלום ובשורות טובות

שא"ג

קהילה ותרבות

מלווה מלכה יישובי

תודה רבה לכל התושבים שהגיעו במוצאי שבת להשתתף במלווה מלכה היישובי לסיכום השבת העולמית

תודה רבה:

לרב שלמה גליקסברג, רב הישוב

לרב תנחום גולד, רב קהילת בי"כ גלמוד

לרב וורן גולדשטיין, מייסד פרויקט השבת ששלח לנו ברכה מדרום אפריקה

למשפחת רייס ולחדווה פייגין שעלו לדבר ושיתפו מהחוויות של העליה במיוחד בתקופה מורכבת

לבית כנסת גלנווד על השיתוף והאכסניה

ולדביר הולנדר ושיראל לוי על הליווי המוסיקלי המשובח

שבת עולמית
 מופת יורא 15-16.11
 המחלקה לתרבות תורנית, ישוב חשמונאים ובית כנסת גלנווד,
 חזמינים את התושבים להשתתף בערב

מלווה מלכה

בשירה ונשירה עם
 קביר הולנקר וסיראל'ני

ש יורא | אולם יפה | בשעה 7

בתכנית:
 דברי ברכה מאת רב הישוב הרב שלמה גליקסברג
 קבלת פנים לעולים החדשים בישוב חשמונאים

חשמונאים

חודש המודעות למאבק באלימות כלפי נשים

ישוב חשמונאים ומועצה אזורית בנימין מציינים את חודש המודעות למאבק באלימות כלפי נשים ומזמינים את התושבים לקחת חלק בערב משמעותי, בו ישמע סיפורה האמיץ ומעורר ההשראה של שירה איסקוב

יום שני, א' בכסלו (02.12) בבית הכנסת גלנווד אולם "יפה" חשמונאים

¹ >>כרטיסים בעלות של 20 ש"ח

https://event.matnasbinyamin.co.il/72953?_ref=27926

The poster is titled "בוחרות בחיים" (Bochurim Bchayim) and is for an event in Binyamin. It features a circular portrait of Shira Aiskob. The text describes her as a woman who has overcome adversity and is now sharing her story. The event is on Monday, 2.12.24, at 20:00, in the "Yafa" hall at the Galnood Synagogue, Chashmonaim. Logos for the Ministry of Education, the Council of Binyamin, and the Municipality of Chashmonaim are in the top right. A dog silhouette is in the bottom right.

בוחרות בחיים
בנימין מציינת את חודש המודעות
למאבק באלימות כלפי נשים

**מפגש מעורר השראה עם
שירה איסקוב**

סיפורה האישי על הנחישות להצליח למרות הכל, האומץ
להיחשף, לשנות דעות קדומות ועל הבחירה בחיים.

בית כנסת גלנווד אולם "יפה" חשמונאים	בשעה 20:00	יום שני א' בכסלו 2.12.24
--	---------------	--------------------------------

הכניסה בתשלום סמלי 20 ₪
מספר המקומית מוגבל - מותנה בהרשמה מראש

רכישת כרטיסים בקישור המצורף >

ותיקים בקהילה

תודה רבה לבצלאל נחמן על ההרצאה המרתקת שהעביר ביום רביעי על ההיסטוריה מאז המצאת המחשב ועד ימינו

¹https://event.matnasbinyamin.co.il/72953?_ref=27926

דרושים

למעון חשמונאים
דרושות מטפלות

צוותת אליעזר מזמינה אותך להיות חלק מאשפחה ולשלב צבודה עם ערכים

- מענק חתימה של 1500 ש"ח
- הסעות מסודרות ולוק-חבור
- תשלום מלא על חגים וחופשות
- אירועי חגים וערבי צוות
- שכר מסופר לשנת תשפ"ה
- בוננוסים והטבות מפנקות

אם את עם הרבה חום, אהבה וסקננות לילדים מקומך איתנו!

יעל 052-7611483 | עדיה 054-3918042

ברכות

- מזל טוב לשוקי וחני סלע על הולדת הנכדה, בת לצחי ותמר
- מזל טוב לבלהה ואלכס גליקסברג לרגל נישואי הנכד נעם זלצר מירוחם עם תכלת ישראל מעותניאל
- מזל טוב ליקי ומרים ברנד להולדת הנכדה, בת לשמאי וחני ברקו
- מזל טוב לישראל וקרן מאיר לאירוסיה בת יעל עם רועי ברגר מגבעת שמואל
- ברכות למתגיסיים החדשים: מתן פורמנסקי, אביאל אוברמן גרוסקין, ואוהד הורביץ

תנחומים

לאסתר המר במות אמה הרבנית רחל גולד ז"ל